

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 515/2022-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Hencovskou, Bajzova 2, Košice, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7 CoP 1/2022-1126 z 28. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. júla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 CoP 1/2022-1126 z 28. apríla 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“). Sťažovateľ navrhuje označené rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, zároveň žiada o priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého rozsudku a pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľ v procesnej pozícii navrhovateľa bol účastníkom konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva vedeného na Okresnom súde Košice I (ďalej len „okresný súd“). Okresný súd rozsudkom č. k. 18 P 36/2018-1098 zo 6. októbra 2021 zaviazal sťažovateľa prispievať na výživu maloletej dcéry sumou 170 eur mesačne, dlžné výživné neurčil a schválil rodičovskú dohodu, čo sa týka úpravy styku.

3. Rozsudok okresného súdu v časti určenia výšky vyživovacej povinnosti napadla matka maloletej odvolaním, poukázala na nesprávne ustálenie majetkových pomerov na strane oboch rodičov s následkom nesprávne určenej vyživovacej povinnosti. Krajský súd napadnutým rozsudkom

zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že sťažovateľa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 300 eur mesačne, zároveň uložil povinnosť uhradiť dlžné výživné v sume 3 550 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Stotožnil sa s argumentáciou matky maloletej a vyhodnotil, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov, porovnal ich príjmy, ako aj oprávnené výdavky, pričom s prihliadnutím na majetkové pomery sťažovateľa považoval za dôvodné, aby tento prispieval na výživu maloletej sumou 300 eur mesačne.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ proti napadnutému rozsudku krajského súdu argumentuje:

a) Odvolací súd dospel na podklade vykonaného dokazovania k odlišným záverom ako súd prvej inštancie, čo je v rozpore s princípom právnej istoty, odvolací súd neprimerane zvýšil vyživovaciu povinnosť sťažovateľa, jeho rozhodnutie je prekvapivé a neúmerné v porovnaní so súdnou praxou. Závery rozsudku krajského súdu nie sú presvedčivé ani riadne objektívne zdôvodnené, nevychádzajú z vykonaného dokazovania a sú arbitrárne.

b) Konkrétne podľa sťažovateľa odvolací súd nesprávnym spôsobom postupoval pri určení jeho vyživovacej povinnosti, keď vychádzal iba z majetkových pomerov otca, pričom nezohľadnil aj odôvodnené potreby maloletej, ktoré boli vyčíslené na približnú sumu 200 až 300 eur. Podľa odvolacieho súdu sú výdavky na osemročné maloleté dieťa vyššie ako výdavky otca, s čím sťažovateľ nesúhlasí. Dieťa má právo sa podieľať na životnej úrovni rodičov, na druhej strane rodič nie je povinný zvyšovať životnú úroveň dieťaťa. Za nesprávne sťažovateľ považuje aj odvolacím súdom prevzaté tvrdenie matky, že na základe výsledkov konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa matka stala výlučnou členkou bytového družstva a jedinou nájomníčkou bytu, z ktorého musí následne vyplatiť sťažovateľa formou úveru, čo sa odrazí na jej výdavkoch. Sťažovateľ uvádza, že bol informovaný matkou 27. apríla 2022 o tom, že predmetný byt predala a odst'ahovala sa k rodičom, čím sa zmenili jej výdavky na bývanie.

c) Sťažovateľ nesúhlasí ani s uloženou povinnosťou do 30 dní uhradiť dlžné výživné, čo krajský súd odôvodnil tak, že sťažovateľ sa mohol pripravovať na úhradu dlžného výživného už vopred od roku 2018, keď matka žiadala priznať vyššie výživné. Závery krajského súdu v tomto smere nie sú objektívne, ale sú subjektívnym hodnotením rozporným s pravidlami formálnej logiky, preto aj uvedené svedčí o arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu.

d) Výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odvíja od straty viery v súdy a súdnu ochranu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý je podľa mienky sťažovateľa arbitrárny, nedostatočne odôvodnený, neobjektívny a nelogický, v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia vykonaného dokazovania sú jeho závery nesprávne a neudržateľné.

6. Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že sťažovateľ proti napadnutému rozsudku krajského súdu nepodal dovolanie, pričom v ústavnej sťažnosti sám uvádza, že v tomto prípade by podanie dovolania bolo prípustné, avšak na jeho podanie nie sú naplnené dovolacie dôvody.

7. Obsahovo sťažovateľ rozporuje kvalitu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktorý je podľa neho nelogický, arbitrárny a nedostatočne odôvodnený. Uvedené dôvody sú všeobecne akceptované ako dôvody zmätočnosti podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, čo vyplýva z ustálenej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 314/2020, II. ÚS 120/2020, IV. ÚS 80/2021, I. ÚS 432/2021), ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia vo veciach sp. zn. 4 Cdo 122/2021, 4 Cdo 140/2019 alebo 6 Cdo 147/2017). Samotný záver o tom, či v konkrétnom prípade sú namietané dôvody skutočne prítomné, čím je založená jednak prípustnosť, ako aj dôvodnosť dovolania, je plne na úvahe odvolacieho súdu.

8. Ústavný súd stabilne judikuje, že v súlade s princípom subsidiarity a jeho postavením mimo sústavy všeobecných súdov je posledným možným nástrojom na odstránenie prípadnej neústavnosti. Pred podaním ústavnej sťažnosti je potrebné vyčerpať všetky dostupné prostriedky nápravy, čím je aj podanie dovolania (IV. ÚS 457/2021, IV. ÚS 123/2021).

9. Nepodanie dovolania svedčí o tom, že sťažovateľ nevyčerpal právny prostriedok, ktorý mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, čo je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti z dôvodu jej neprípustnosti (IV. ÚS 82/2020, IV. ÚS 123/2021) podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že v prípade sťažovateľa sú naplnené dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť.

11. Výnimkou z pravidla o subsidiarite konania o ústavnej sťažnosti je situácia, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu patria na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Sťažovateľ sám uznal, že podanie dovolania bolo prípustným, podľa vlastných slov „*nevzhliadol naplnenie dovolacích dôvodov*“. Následne sa však ani nepokúsil argumentačne presvedčiť ústavný súd o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa na nevyčerpanie dovolania, preto neprichádzal do úvahy ani prípadný postup ústavného súdu v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

12. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu